

Żary, 12.11.2019r.

**Klub Tarnopolan
Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Płd.-Wsch.**

**Stowarzyszenie Upamiętnienia Ofiar Zbrodni Ukraińskich Nacjonalistów
Oddział Żary**

**Kresowe Towarzystwo Turystyczno -Krajoznawcze
im. Orłąt Lwowskich**

**ul. Bohaterów Getta 22 „B”
68-200 Żary, woj. lubuskie**

**Pan Andrzej Duda
Prezydent RP
ul. Wiejska 10
00-902 Warszawa**

dotyczy: wniosek o nadanie imienia „**Obrońców Lwowa**” 16. Dolnośląskiej Brygadzie Obrony Terytorialnej oraz poszczególnym batalionom tej brygady imion : **plk. Czesława Mączyńskiego**, **gen. bryg. dr. Romana Abrahama**, **gen. bryg. Mieczysława Boruty-Spiechowicza**

Szanowny Panie Prezydencie,

w imieniu środowisk kresowych, od lat samotnie walczących o pamięć i prawdę, zachowanie tradycji i poczucie dumy z własnej historii, zwracamy się z wnioskiem do Pana Prezydenta RP jako Zwierzchnika Sił Zbrojnych o nadanie 16. Dolnośląskiej Brygadzie Obrony Terytorialnej imienia „**Obrońców Lwowa**”. Jednocześnie pragniemy, aby trzy bataliony wchodzące w skład brygady nosiły

imiona legendarnych lwowskich dowódców z czasów listopadowej potrzeby roku 1918:

1. batalion imienia **plk. Czesława Mączyńskiego**
2. batalion imienia **gen. bryg. dr. Romana Abrahama**
3. batalion imienia **gen. bryg. Mieczysława Boruty Spiechowicza**

Misją Wojsk Obrony Terytorialnej jest obrona i wspieranie lokalnych społeczności, a jeden z punktów credo Terytorialsów brzmi: „Będę wspierał i bronił rodaków, nawet gdy inni ich opuszczą”. Trudno w naszej historii znaleźć bardziej chwalebny przykład realizacji takich założeń niż Obrona Lwowa w dniach 1-22 listopada 1918 roku, gdy mieszkańcy grodu niezależnie od wieku, płci, wykształcenia, majątku, stanęli do walki o swoje miasto. Batalia ta była fundamentem dzieła odzyskiwania przez nasz kraj niepodległości, a należy mocno podkreślić, iż bez polskiego Lwowa nie byłoby wówczas wolnej Polski. Wzorem postępowania dla żołnierzy obrony terytorialnej, mających z założenia bronić swoich rodzin, bliskich, sąsiadów, powinna być bez wątpienia postawa mieszkańców miasta Zawsze Wiernego Rzeczypospolitej. Do legendy przeszli Ci najmłodsi, Orłęta Lwowskie, z których wielu poległo na ulicach Lwowa w listopadzie 1918 roku, swą własną krwią pieczętując niezbywalne prawo Rzeczypospolitej do swego grodu o dumnym przydomku Semper Fidelis.

Każdy naród musi otaczać swych bohaterów należną czcią i ich postawę życiową czynić wzorcem dla młodszych pokoleń. My, Polacy, mamy prawdziwych bohaterów, którzy nie po łup wojenny lub z żądzy krwi chwyтали za broń, lecz w obronie swej ojczyzny. Pamięć o bohaterskich Obrońcach Lwowa była zakłamywana przez cały okres PRL, gdy nawet nazwa „Lwów” była słowem zakazanym. Mamy głęboką nadzieję, że w wolnej Polsce w końcu doczekaliśmy czasów, że Obrońcy Lwowa, miasta uhonorowanego za swoją walkę Orderem Virtuti Militari, mogą stać się patronem i wzorem do naśladowania dla żołnierzy 16. Dolnośląskiej Brygady Obrony Terytorialnej, jako najlepszy z możliwych wzorzec patriotyzmu i wierności ojczyźnie.

Na wybór takich patronów ma również wpływ miejsce stacjonowania brygady czyli Wrocław. Stolica Dolnego Śląska nie bez przyczyny nazywana jest drugim Lwowem, po 1945 roku zamieszkała tu duża część diaspory lwowskiej. Uczni z Uniwersytetu Jana Kazimierza i Politechniki we Lwowie budowali świetność wrocławskich uczelni, Lwowiacy tworzyli tu szpitale, szkoły, przedszkola, wielkie fabryki i zakłady prace. Gród nad Odrą przejął także ocalone ze Lwowa dobra polskiej kultury narodowej, w tym m.in. Panoramę Raławicką, pomnik Aleksandra Fredry i część zbiorów Ossolineum. Żołnierze z Dolnego Śląska to w większości potomkowie ekspatriantów ze Lwowa i Kresów Wschodnich, toteż nadanie brygadzie imienia Obrońców Lwowa jest również znakomitym wyrazem ciągłości historycznej, odwołaniem do losu i tradycji ich własnych rodzin, w szczególności przodków od wieków broniących na kresach polskości.

Patronami poszczególnych batalionów w 16. Dolnośląskiej Brygadzie Obrony Terytorialnej im. Obrońców Lwowa powinni być oficerowie, którzy wiedli w bój Lwowskie Orłęta, co będzie stanowić wspólny przekaz historyczny i budować więź duchową wszystkich żołnierzy brygady ze swoimi wielkimi poprzednikami. Poniżej przedstawiamy krótkie sylwetki zaproponowanych kandydatów.

Płk Czesław Mączyński (1881-1935) wnuk powstańca listopadowego, podczas studiów na Uniwersytecie Lwowskim wybitny działacz niepodległościowy, współorganizator Drużyn Bartoszewskich a także Domu Akademickiego im. Adama Mickiewicza czyli słynnego „Łozińca” grupującego polską młodzież patriotyczną. Po wybuchu I wojny światowej zmobilizowany do CK Armii, był oficerem frontowym, awansował do stopnia kapitana. W sierpniu 1918 roku organizował konspiracyjne Polskie Kadry Wojskowe utworzone z Polaków - oficerów wcielonych do armii cesarskiej. 1 listopada 1918 roku objął komendę Obrony Lwowa, organizując Polaków do walki o Zawsze Wierny Rzeczypospolitej gród. Szef Sanitarny Naczelnej Komendy Obrony Lwowa, mjr dr Lesław Węgrzynowski, powiedział o nim, iż był „duszą i mózgiem Obrony Lwowa”. W czasie wojny polsko-bolszewickiej uczestniczył w walkach nad Dźwiną, gdzie dowodził 2.

Brygadą Litewsko-Białoruską. W okresie dwudziestolecia międzywojennego był także posłem na Sejm i kierował Kapitułą Krzyża Obrony Lwowa. Zmarł 15 lipca 1935 roku w 6. Szpitalu Okręgowym we Lwowie, pochowany wśród swoich żołnierzy na Cmentarzu Obrońców Lwowa.

Gen. bryg. dr Roman Abraham (1891-1976), doktor prawa Uniwersytetu Lwowskiego (1915), który jednak poświęcił swe życie służbie wojskowej a nie prawniczej. Złotymi zgłoskami zapisał się na kartach ojczystej historii w listopadzie 1918 roku, brawurowo dowodząc sektorem Góra Stracenia podczas Obrony Lwowa. Był tym oficerem, któremu w dniu 22 listopada 1918 roku przypadł honor zerwać z lwowskiego ratusza niebiesko-żółtą flagę ukraińską i zawiesić prawowitą biało-czerwoną, co było symbolem zwycięstwa Obrońców Lwowa. Uczestnik wojny 1920 roku, ranny pod Chodaczkowem. Po zaleczeniu kontuzji organizował pomoc dla III powstania śląskiego. W okresie międzywojennym dzięki ciężkiej pracy i talentowi zrobił błyskotliwą karierę wojskową, w 1938 roku mianowany do stopnia generała brygady. Podczas wojny obronnej 1939 roku dowodził Wielkopolską Brygadą Kawalerii w składzie Armii „Poznań”, ciężko ranny, leczony w warszawskim Szpitalu Ujazdowskim. W październiku 1939 roku aresztowany przez Niemców, do końca wojny przebywał w więzieniach i oflagach. Za wierną służbę ojczyźnie odznaczony m.in.: Krzyżem Złotym i Srebrnym Orderu Wojennego Virtuti Militari, Krzyżem Komandorskim i Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski, pięciokrotnie Krzyżem Walecznych, Krzyżem Obrony Lwowa, Śląskim Krzyżem Powstańczym i wieloma innymi.

Gen. bryg. Mieczysław Boruta-Spiechowicz (1894-1985), żołnierz II Brygady Legionów Polskich, ranny pod Rarańczą (1915). Podczas Obrony Lwowa w listopadzie 1918 roku odegrał jedną z kluczowych ról jako dowódca II Grupy Operacyjnej, któremu podlegały trzy odcinki: IV Dworzec Główny, V Szkoła Sienkiewicza (legendarna lwowska reduta), VI Podzamcze. W okresie dwudziestolecia międzywojennego, mimo iż podczas przewrotu majowego 1926 roku opowiedział się po stronie Rządu, zrobił błyskotliwą karierę wojskową. Do

stopnia generała brygady awansowany w 1936 roku, dowodził m.in. 22 Dywizją Piechoty Górskiej. W czasie wojny obronnej 1939 roku dowodził Grupą Operacyjną „Bielsko” w składzie Armii „Kraków”. Podczas okupacji aresztowany przez NKWD, przebywał w więzieniu na Łubiance. Po zawarciu układu Sikorski-Majski zwolniony, został dowódcą 5 Wileńskiej Dywizji Piechoty. Za swą wierną służbę ojczyźnie odznaczony m.in.: Krzyżem Srebrnym Orderu Wojennego Virtuti Militari, Krzyżem Komandorskim, Oficerskim i Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, siedmiokrotnie Krzyżem Walecznych, Krzyżem Obrony Lwowa.

Już tylko sam bohaterski przebieg służby wojskowej predysponowałby tych Generałów do wyróżnienia najwyższymi polskimi honorami, lecz po 1945 roku napisali oni dalszą część swojej legendy tocząc kolejną heroiczną walkę w obronie dewastowanego przez Sowieców Cmentarza Obrońców Lwowa i sprzeciwiając się zakłamywaniu polskiej historii. W sierpniu 1975 roku z inicjatywy obu Panów Generałów odsłonięto w kaplicy Matki Boskiej na Jasnej Górze tablicę ku czci Orląt Lwowskich, przy której obaj zaciągnęli wartę honorową a Prymas Stefan Wyszyński dokonał aktu poświęcenia. 3 maja 1976 roku, jako wyraz protestu wobec odznaczenia przez władze PRL przywódcy ZSRR Leonida Breżniewa Krzyżem Wielkim Orderu Wojennego Virtuti Militari, złożyli swoje własne ordery VM jako wotum ofiarowane Matce Boskiej na Jasnej Górze. Generał Roman Abraham powiedział wówczas: „...Nasze Vota są symbolami ojczystej wiary praojców, godłem dozgonnej wierności Polsce, krwią i honorem znaczone (...) i nic to, że z Grobu Nieznanego Żołnierza w Warszawie usunięto czasowo płyty czynu Lwowskich Orląt (...) pozostają one w świadomości społeczeństwa polskiego po wszystkie czasy. Krwi przelanej za ojczyznę zdeptać się nie da. Zawsze wybucha ona, nawet po latach, z siłą dynamitu.” Generalskim Krzyżom Virtuti Militari ofiarowanym Matce Boskiej oddał cześć Prymas Stefana Wyszyński i kardynał Karol Wojtyła. Niedługo potem Roman Abraham dołączył do swych podkomendnych poległych na Górze Stracenia we Lwowie, choć niestety w tamtym okresie nie mógł być pochowany na zniszczonym Cmentarzu Obrońców Lwowa. Śmierć lwowskiego kolegi nie

zahamowała aktywności generała Boruty-Spiechowicza, nadal inicjował akcje przypominające o Obronie Lwowa i dewastacji Cmentarza Obrońców Lwowa, angażował się również w działalność opozycji demokratycznej m.in. ROPCiO i Solidarności.

Obaj niezwykli generałowie, w czasach gdy słowo „Lwów” było zakazane, stanowili bastion polskiej pamięci narodowej. Dzięki takim ludziom, mimo całych dziesięcioleci prób wymazywania Lwowa i Kresów Wschodnich z polskiej historii, nie udało się tego uczynić i nigdy się nie uda. Stanowili znakomity wzorzec prawego i zgodnego z honorem oficera Wojska Polskiego postępowania, bez względu na okoliczności i panujący ustrój. Bronili ojczyzny z bronią w ręku, przelewali za nią krew, ale także prowadzili walkę piórem i słowem, by oszczercom nie udało się wykoślawić naszych dziejów.

Przed Generałami stawał na baczność i oddawał im honor Prymas Tysiąclecia Stefan kardynał Wyszyński i Karol kardynał Wojtyła-Święty Jan Paweł II.

Najwyższy czas by Polska, wzorem wybitnych duchownych oddała hołd najwierniejszym z wiernych, Obrońcom Lwowa - miasta Zawsze Wiernego Rzeczypospolitej. Nadanie imienia brygadzie i poszczególnym batalionom tak zaszczytnych patronów, będzie z całą pewnością powodem do dumy wszystkich żołnierzy służących w 16. Dolnośląskiej Brygadzie Obrony Terytorialnej.

Łączymy wyrazy najwyższego szacunku

Klub Tarnopolan TMLiKPW
Żary
Prezes dr Krzysztof Kopociński
Zarząd Główny TMLiKPW

Stowarzyszenie Upamiętnienia Ofiar Zbrodni
Ukraińskich Nacjonalistów- Oddział Żary
Prezes
dr Zbigniew Kopociński

**Kresowe Towarzystwo Turystyczno-
Krajoznawcze im. Orłąt Lwowskich w
Żarach
Prezes Józef Tarniowy**

**Patriotyczny Związek Organizacji Kresowych
i Kombatanckich w Warszawie
Prezes
Witold Listowski**

**Stowarzyszenie Upamiętnienia Ofiar Zbrodni
Ukraińskich Nacjonalistów- Wrocław
Prezes
Szczepan Siekierka**

**Światowy Kongres Kresowian
Prezes
Jan Skalski**

**Ks. Tadeusz Isakowicz-Zaleski
Kapelan środowisk kresowych**

**Instytut Pamięci i Dziedzictwa Kresowego
Lublin
Prezes
Prof. Włodzimierz Osadczy**

**Stowarzyszenie Upamiętnienia Polaków
Pomordowanych na Wołyniu
Zamość
Prezes Janina Kalinowska**

**Prof. Wiesław Jamrożek
Żary**

**Prof. Andrzej Zapalowski
Uniwersytet Rzeszowski**

**Dr hab. Waldemar Handke
Prof. Politechniki Koszalińskiej**

**Dr Lucyna Kulińska
Kraków**

**Stowarzyszenia „Pamięć Polskich Kresów”
Zielona Góra
Wiceprezes
Dr hab. profesor UZ Leszek Jazownik**

**Towarzystwo Przyjaciół Krzemieńca i Ziemi
Wołyńsko-Podolskiej w Lublinie
Prezes dr Leon Popek**

**Gen.dyw. rez. Piotr Makarewicz
były dowódca 9 DZ**

**Stowarzyszenie „Huta Pieniacka”
Prezes Małgorzata Gośniowska-Kola**

**Familijne Stowarzyszenie Zbarażan
w Lubinie
Prezes dr Stanisław Tokarczuk**

Stowarzyszenie Klub Inteligencji Polskiej
Wiceprezes
Wiceadmiral w st.spocz. Marek J. Toczek

Stanisław Srokowski
pisarz
Wrocław

Towarzystwo Miłośników Lwowa
w Bytomiu
Prezes Danuta Skalska

Stowarzyszenie Kresowian Ziemi
Dzierżoniowskiej
Prezes Florian Kuriata

Ogólnopolski Okręg Żołnierzy AK Obszaru
Lwowskiego im. Orłąt Lwowskich ŚZŻAK
Prezes Leopold Gomulkiwicz

Światowy Związek Żołnierzy Armii
Krajowej- Kresowe Koło w Żarach
Prezes por. w st.spocz.
Władysław Sroka

Stowarzyszenie 42 Pułku Zmechanizowanego
i 11 Brygady Zmechanizowanej
Prezes Zarządu
Plk rez. Krzysztof Polusik

Mieczysław Samborski
badacz stosunków polsko-ukraińskich

Warmińsko-Mazurskie Stowarzyszenie
Polskich Dzieci Wojny w Olsztynie
Prezes Romuald Drohomirecki

Zarząd Główny Związku Żołnierzy Armii
Krajowej
Mjr w st. spocz. Władysław Starczewski

Stowarzyszenie „Głogowska Edukacja
Kresowa”
Prezes Jerzy Akielaszek

Stowarzyszenie Klub Inteligencji Polskiej
Prezes dr Krzysztof Lachowski

Klub „Samborzan” TMLiKPW
Oświęcim
Prezes Włodzimierz Paluch

**Stowarzyszenia „Pamięć Polskich Kresów”
Zielona Góra
Prezes
Czesław Laska**

**Towarzystwo Miłośników Lwowa i Kresów
Południowo-Wschodnich Oddział w Świdnicy
Prezes Antoni Jadach**

**Stowarzyszenie Kresowian w Lubinie
Prezes dr Stanisław Tokarczuk**

**Towarzystwo Miłośników Lwowa i Kresów
Południowo-Wschodnich Oddział w Elblągu
Prezes Natalia Warda**

**Europejska Unia Uchodźców i Wypędzonych
Przewodniczący
Jan Skalski**

**Stowarzyszenia „Pamięć Polskich Kresów”
Zielona Góra
Maria Jazownik**

**Porozumienia Orla Białego
Zakopane
Przewodniczący Wojciech Orawiec**

**Patriotyczny Związek Organizacji Kresowych
i Kombatanckich w Warszawie
Stanisław Żytecki**

**Radny Powiatu Przemyskiego
Wojciech Bobowski**

**Radny Miasta Elbląg
Andrzej Tomczyński**

**Radny Miasta Elbląg
Marek Pruszek**

**Jacek Boki
Elbląg**

**Wiesław Hop
Bircza**

**Marcin Mongiallo
Dziennikarz
Elbląg**